

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Dato:
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Michelle Grambo Redden
Sagsnr.: 2015-7003-0029
Dok.: 1903624

KOMMENTERET OVERSIGT

over

**høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler
(Obligatorisk betækningsperiode ved indgåelse af aftaler om
kortfristede forbrugslån)**

1. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. februar 2016 til den 10. marts 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretterne, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Detail, Dansk Detail Kreditråd, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Inkassobranche forening, Dansk Kredit Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans og Leasing, Finansrådet, Finanstilsynet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forbrugerklagenævnet, Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH), Forsikring & Pension, KL, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landsorganisationen i Danmark, Liberale Erhvervs Råd, Pengeinstitutankenævnet, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, og Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, DI Handel, Dansk Kredit Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans og Leasing, Finansrådet, Finanstilsynet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk og Rigsadvokaten.

Ud over de hørte myndigheder, organisationer mv. har Kirk Advokater og 4finance afgivet høringssvar.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

2. Høringssvarene

2.1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Dansk Arbejdsgiverforening, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Finansrådet og Rigsadvokaten har ikke bemærkninger til forslaget.

Dansk Erhverv er enig med regeringen i, at forbrugerne bør beskyttes mod uigennemskuelige lånetilbud. Dansk Erhverv er også enig i, at det i den forbindelse kan være relevant at kigge på de såkaldte sms-lån. Problemet med manglende information løses dog ikke ved indførelsen af en obligatorisk betænkningsperiode, men ved at sætte fokus på at udnytte de eksisterende regelsæt og sanktionsmuligheder i forhold til kreditgivere, der ikke overholder reglerne.

DI Handel er enig i, at gennemsigtighed er vigtigt og en forudsætning for at have aktive forbrugere, der tager ansvar for de aftaler, de indgår. Derfor finder DI Handel det problematisk, hvis man som forbruger ikke har mulighed for at orientere sig grundigt i de tilgængelige tilbud. Det er imidlertid ikke DI Handels opfattelse, at det er et problem i dag. DI Handel er principielt stærkt bekymret for introduktionen af en obligatorisk betænkningsperiode ved indgåelse af en aftale og kan derfor ikke bakke op om forslaget. DI Handel mener, at man bør overveje andre, mere proportionale tiltag end et indgreb i aftalefriheden.

Dansk Kredit Råd og **4finance** har anført, at bestemmelsen vil regulere en promille af det samlede udlånsmarked af finansielle produkter og finder det ikke rimeligt, at detailregulere en meget begrænset låneform til låntagere med særligt behov.

4finance har endvidere anført, at det er i forbrugernes interesse, at der er et bredt udsnit af valgmuligheder i relation til lån. Kortfristede forbrugslån er et nyttigt alternativ til andre lånemuligheder på markedet, f.eks. almindelige forbrugslån, kassekredit, varelån mv. Det kortfristede forbrugslåns styrke er, at det er nemt at forstå, kan tages hurtigt og nemt og er konkurrencedygtigt bl.a. i kraft af den korte tilbagebetalingstid. Derfor finder 4finance det ikke til forbrugers fordel at reducere mængden af lånetilbud ved at mindske adgangen til et hurtigt optag af lån, hvilket vil være konsekvensen af den obligatoriske betækningsperiode.

Finans og Leasing har forståelse for den bekymring for forbrugerne, som er baggrunden for lovforslaget, men er ikke overbevist om, at en betækningsperiode er løsningen. Finans og Leasing henviser i den forbindelse til, at Finanstilsynet i sit høringssvar til den rapport, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgav i maj 2015, bl.a. anførte, at tilsynet ikke umiddelbart kunne se, at en 48 timers betækningsperiode vil kunne afhjælpe overgældssætning.

Dansk Kredit Råd og **Finans og Leasing** anfører, at den obligatoriske betækningsperiode vil være en helt ny figur i dansk ret, som vil gribe fundamentalt ind i princippet om den fri aftaleret. Reglen vil være beskyttelsespræceptiv og gælde uden undtagelse for alle forbrugere, selv de som fuldt oplyst ønsker at få lånet udbetalt snarest muligt inden udløbet af de 48 timer.

Forbrugerrådet Tænk hilser lovforslaget velkommen og bemærker, at kortfristede forbrugslån er et stort og stigende problem for mange danskere, der kommer i overgældssætning. Det er samtidig Forbrugerrådet Tænks vurdering, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport fra 2015 meget klart påviser en række åbenlyse problemer på markedet for kviklån. Når Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bl.a. kan dokumentere, at tilbagebetalingsfristen overskrides med 30 dage eller mere for over 25 pct. af de oprettede lån, at 18 pct. af de oprettede lån sendes til inkasso, at omkring en tredjedel af udbydernes omsætning hentes på låneforlængelser og afdragsordninger, og når mere end 40 pct. af låntagerne efterfølgende

fortryder, at de har optaget lånet – så peger det alt sammen i retning af et dysfunktionelt lånemarked til skade for forbrugeren.

Justitsministeriet er principielt enig i, at det er vigtigt at bevare den frihed til at indgå aftaler, som er grundlæggende i dansk ret. Når de to aftaleparter ikke er jævnbyrdige, som f.eks. ved aftaler mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, kan det dog være nødvendigt at beskytte den svage part mod at indgå aftaler, som den pågældende muligvis ikke fuldt ud kan overskue. Sådan forbrugerbeskyttende regulering af aftalefriheden er der flere eksempler på i dansk ret, herunder også i kreditaftaleloven, jf. bl.a. §§ 7 a og 7 b om kreditgiverens oplysningspligt, § 7 c om kreditgivers pligt til at foretage kreditværdighedsvurdering og § 19 om forbrugerens fortrydelsesret. Som det fremgår af pkt. 3.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, finder Justitsministeriet på baggrund af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens markedsundersøgelse, at det er relevant at indføre en yderligere beskyttelse af forbrugeren i forbindelse med indgåelse af aftaler om kortfristede forbrugslån i form af en obligatorisk betækningsperiode, inden for hvilken forbrugeren ikke gyldigt kan acceptere et lånetilbud. Betækningsperioden sikrer en reel beskyttelse af forbrugeren, uden at adgangen til at indgå aftaler om kortfristede forbrugslån begrænses unødigt. Alle forbrugere vil således fortsat have mulighed for – efter udløbet af betækningsperioden – at acceptere kreditgiverens tilbud om et kortfristet forbrugslån.

Justitsministeriet har i øvrigt noteret sig høringsparternes synspunkter.

2.2. Ulighed i forhold til långivere fra andre EU-lande

Finans og Leasing har anført, at en obligatorisk betækningsperiode vil udgøre en dansk særregel på det europæiske marked og dermed føre til et ”unlevel playing field” for danske virksomheder. Det er Finans og Leasings opfattelse, at forslaget er i direkte strid med regeringens intentioner om at undgå overimplementering af EU-lovgivning, idet forbrugerkreditdirektivet netop ikke indeholder krav om en obligatorisk betækningsperiode i tillæg til de mange andre beskyttelsesforanstaltninger i direktivet.

Finans og Leasing bemærker, at det bør fremgå af bemærkningerne, om udenlandske långivere, der indgår aftaler med danske forbrugere via internettet eller på anden grænseoverskridende måde, også er underlagt den obligatoriske betækningsperiode.

Justitsministeriet skal bemærke, at indførelsen af en obligatorisk betækningsperiode for kortfristede forbrugslån falder uden for anvendelsesområdet for forbrugerkreditdirektivet. Der er derfor ikke tale om overimplementering. Der henvises i øvrigt til afsnit 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet kan for så vidt angår udenlandske låneudbydere oplyse, at artikel 5 i konventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktsretlige forpligtelser (Romkonventionen), indeholder særlige lovvalgsregler for visse forbruger aftaler. Bestemmelsen finder anvendelse på aftaler om levering til en person ("forbruger") af løsøregenstande eller tjenesteydelser med henblik på en anvendelse, der må anses at ligge uden for den pågældendes erhvervsmæssige virksomhed, eller om ydelse af kredit til et sådan formål. Hvis der i et sådant tilfælde ikke er indgået en lovvalgsaftale, er aftalen undergivet loven i forbrugerens bopælsland, jf. artikel 5, stk. 3. Hvis der er indgået en lovvalgsaftale, kan denne ikke medføre, at forbrugeren berøves den beskyttelse, der tilkommer den pågældende i medfør af ufravigelige regler i bopælslandets lov, jf. artikel 5, stk. 2. Præceptive regler til beskyttelse af forbrugeren i dennes bopælsland vil således finde anvendelse, uanset en modstridende lovvalgsklausul, medmindre forbrugeren ville opnå en bedre retsstilling efter den valgte lov.

2.3. Håndhævelse af eksisterende regler

Dansk Erhverv og Finans og Leasing anfører, at den eksisterende kreditaftalelov – samt markedsføringslovens bestemmelser om kreditaftaler – indeholder detaljerede krav til kreditgivers information til forbrugerne, en ret til at fortryde den indgåede kreditaftale samt en lovsikret ret til førtidig indfrielse af lånet. De eksisterende regler giver således rigelige muligheder for forbrugerne til at komme ud af kreditaftaler, som de fortryder, og for myndighederne til at gribe ind over for de kreditgivere, der ikke lever op til de informationskrav, der findes i såvel kreditaftaleloven og markedsføringsloven. Der opfordres til, at der sættes fokus på at udnytte de eksisterende regelsæt og sanktionsmuligheder i forhold til kreditgivere, der ikke overholder reglerne, i stedet for at indføre ordninger, der vil gribe ind i aftalefriheden for de erhvervsdrivende, der i dag overholder alle regler og de forbrugere, som allerede ved ansøgningen har sat sig ind i lånemarkedet og gjort sig bekendt med vilkårene for lånet.

Dansk Kredit Råd bemærker, at låntager allerede i dag har 14 dages fortrydelsesret ved en låneaftale i henhold til kreditaftalelovens § 19. Samtidig er forbrugeren beskyttet af en række andre præceptive regler i kreditaftaleloven, eksempelvis kapitel 2.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at Forbrugerombudsmanden allerede i dag fører tilsyn med bl.a. kreditudbydernes efterlevelse af oplysningsforpligtelserne i kreditaftaleloven og markedsføringsloven. Justitsministeriet kan endvidere henvise til afsnit 3.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det fremgår, at det på baggrund af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens markedsundersøgelse må konstateres, at der trods de gældende regler i mange tilfælde indgås aftaler om kortfristede forbrugslån med forbrugere, der ikke kan betale lånet tilbage rettidigt.

2.4. Konkurrenceforvridning

4finance bemærker, at forbrugerne fortsat vil have mulighed for impulsivt at låne endog meget høje beløb fra f.eks. pengeinstitutter, kreditkort og varelån. 4finance anser lovforslaget for konkurrenceforvridende. Ved indførelse af en 48 timers betænkningsperiode, som ikke gælder for forbrugslån tilbudt af pengeinstitutter, svækker man reelt en konkurrent på markedet for kortfristede forbrugslån. Dermed mindskes konkurrencen, hvilket ikke er til gavn for forbrugeren. 4finance bestrider samtidig det i loven anførte om, at pengeinstitutter kan foretage en bedre kreditvurdering ved kortfristede lån end webbaserede løsninger.

Justitsministeriet bemærker, at der med lovforslaget lægges op til at styrke forbrugerbeskyttelsen i forhold til en specifik lånetype, fordi Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med undersøgelsen af kviklånsmarkedet har påvist et behov for, at forbrugeren i forhold til denne type lån i højere grad gives mulighed for at genoverveje lånet og sit lånebehov. Kortfristede forbrugslån adskiller sig fra andre typer af kreditaftaler derved, at hele kreditbeløbet og alle kreditomkostningerne skal betales tilbage inden for ganske kort tid efter lånets optagelse. Visse kreditprodukter, der tilbydes af et pengeinstitut, kan have tilsvarende karakteristika, men da forretningsmodellen for de to kreditudbydere er meget forskellig, og da et pengeinstitut typisk vil have en bedre viden om den enkelte forbrugers privatøkonomi, er disse kreditprodukter ikke forbundet med de samme

risici for forbrugeren. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.5. Forslag til alternativ regulering

Dansk Kredit Råd og Finans og Leasing har den opfattelse, at en styrkelse af kreditgivers adgang til kreditvurdering er en bedre løsning for at sikre forbrugerbeskyttelse, idet det vil afskære en række forbrugere fra at gældssætte sig unødigt. Det foreslås således bl.a., at kreditudbyderne får adgang til domstolens register over insolvensramte personer, og at alle låneselskaber, som udbyder kortfristede forbrugslån, opfordres til at tilslutte sig KreditStatus med henblik på at undgå at yde lån til personer, som i forvejen har for meget gæld.

Dansk Kredit Råd foreslår endvidere adgang for låntagere til frivilligt at lade sig registrere i RKI og andre skyldnerregistre, etablering af et register svarende til Register Over Frivilligt Udelukkede Spillere samt en pligt for lånevirksomheden til at benytte verificeret indkomst- eller gældsdata, f.eks. eSKAT eller KreditStatus, til kreditvurdering af nye kunder. Det foreslås yderligere, at der indføres en 48 timers gratis fortrydelsesret, inden for hvilken forbrugeren uden omkostninger kan fortryde en indgået kreditaftale.

Finans og Leasing forslår videre, at låntager udover ÅOP opfordres til at fokusere på de samlede kreditomkostninger, og at fortrydelsesretten tydeliggøres for forbrugeren.

Justitsministeriet har noteret sig høringsparternes synspunkter og forslag. Justitsministeriet vurderer imidlertid ikke, at en styrkelse af kreditgivers mulighed for at foretage kreditvurdering eller indførelse af en 48 timers fortrydelsesret vil være tilstrækkeligt til at løse problemet med, at for mange forbrugere optager kortfristede forbrugslån, som de ikke kan betale tilbage rettidigt. Det anførte har derfor ikke har givet anledninger til ændringer af det fremsatte lovforslag. Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at det følger af kreditaftalelovens § 19, at forbrugeren inden for en frist på 14 dage kan fortryde en kreditaftale. Forbrugeren skal i så fald tilbagebetale lånet og de renter der er påløbet, og kreditgiver har ikke ret til compensation.

2.6. Bemærkninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om markedet for kviklån fra maj 2015

Dansk Kredit Råd og **4finance** har anført, at det er unøjagtigt, når der i lovforslaget henvises til, at ca. 18 pct. af de oprettede lån i 2013 blev sendt til inkasso. Ifølge Forbrugerombudsmandens undersøgelse for 2014 var tallet 10,4 pct. 4finance har supplerende henvist til, at de tal, som udbyderne har indberettet til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, kan være kunstigt høje, hvis lånevirkksomheden anvender en ekstern inkassopartner til udsendelse af rykkere, uden at et egentlig inkassoforløb iværksættes.

Dansk Kredit Råd og **4finance** efterspørger komparative oplysninger om misligholdelsesprocenten for andre finansielle produkter.

4finance påpeger, at henvisningen til at 40 pct. af forbrugerne oplevede, at de samlede kreditomkostninger ved lånet var højere end de forventede, da de optog lånet, vedrører alle forbrugslån op til 12.000 kr., som er optaget uden betingelse om køb, hvor lånet er optaget via en formular på internettet, og således også langfristede forbrugslån. 4finance stiller sig derfor spørgende over for, om denne undersøgelse begrundet indførelse af en obligatorisk betækningsperiode for kortfristede forbrugslån.

For så vidt angår høringsparternes synspunkter vedrørende de i lovforslaget gengivne tal, skal Justitsministeriet bemærke, at tallene er taget fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om markedet for kviklån fra maj 2015. Som høringsparterne tillige fremhæver, blev der i 2014 indført en definition af begrebet "misligholdt lån", hvorefter et lån anses for misligholdt, hvis forfaldsdag er overskredet med 90 dage, eller der er opkrævet inkassogebyr eller udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling. Tallene i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport og Forbrugerombudsmandens opgørelse for 2014 er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige, hvorfor Justitsministeriet har henholdt sig til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport.

For så vidt angår det anførte vedrørende mindre forbrugslån, som også omfatter forbrugslån med en længere løbetid end 3 måneder, skal Justitsministeriet bemærke, at det fremgår af Konkurrence- og Forbrugerrådets rapport om markedet for kviklån, side 27, at i forhold til afgrænsningen af kviklån, var det ikke muligt at anvende lånenes løbetid som afgrænsning i spørgeundersøgelsen blandt forbrugerne. Det skyldtes bl.a. usikkerhed i forhold til forbrugernes forståelse heraf henset til, at en

stor andel af lånene forlænges, samt at det ikke var muligt at gennemføre en så stor spørgeundersøgelse, at de relevante forbrugere inkluderes i tilstrækkelig grad. Det fremgår videre, at det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der er tilstrækkeligt sammenfald mellem de overvejelser, som forbrugerne gør sig omkring optagelse af mindre forbrugslån, uanset om løbetiden er 1, 3 eller 12 måneder.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til de statistiske oplysninger, der fremgår af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om markedet for kviklån.

2.7. Præciseringer

Dommerfuldmægtigforeningen savner klarhed over de civilretlige konsekvenser, hvis en långiver udbetaler lånet før acceptfristens udløb. Dommerfuldmægtigforeningen foreslår endvidere, at der fastsættes regler om, at der ikke kan kræves kreditrenter og maksimalt morarenter efter den almindelige sats, ligesom der heller ikke kan tilkendes omkostninger ved inddrivelse af lån, der er udbetalt før acceptfristens udløb. Der henvises til, at tilsvarende regler gælder ved tilsidesættelse af oplysningspligten efter kreditaftaleloven, jf. lovens §§ 23 og 24.

Justitsministeriet bemærker, at det – henset til at overholdelse af den obligatoriske betækningsperiode er tillagt gyldighedsvirkning i forhold til aftaler om kortfristede forbrugslån – ikke er fundet nødvendigt at tillægge manglende efterlevelse af betækningsperioden yderligere civilretlige konsekvenser i form af nedsættelse af renter mv. Hertil kommer, at grov eller oftere gentagen overtrædelse af den foreslåede § 8 c kan medføre bødeansvar for den pågældende kreditgiver. Justitsministeriet har på baggrund af høringssvaret fra Dommerfuldmægtigforeningen præciseret de civilretlige konsekvenser af at indgå en aftale om kortfristede forbrugslån inden udløbet af den obligatoriske betækningsperiode i lovforslagets bemærkninger. Det er således præciseret, at aftalens ugyldighed indebærer, at aftalens parter ikke er forpligtet til at opfylde aftalen og har krav på at få det allerede erlagte tilbage. Der henvises til afsnit 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Forbrugerombudsmanden vurderer, at den konkrete formulering af lovteksten i lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, hvorefter lovens § 8 c dog finder anvendelse på aftaler om kortfristede lån, kan give anledning til den misforståelse, at aftaler om kortfristede forbrugslån i øvrigt er undtaget fra

lovens anvendelse efter § 3, nr. 1 og 2. Forbrugerombudsmanden foreslår, at lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, præciseres i overensstemmelse med bemærkningerne hertil, så der efter ”kortfristet forbrugslån” tilføjes til nr. 1 ”der ydes rentefrit og uden andre omkostninger” og til nr. 2 ”som kun er forbundet med ubetydelige omkostninger”.

Justitsministeriet finder, at en samlet læsning af kreditaftalelovens § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, i den foreslåede affattelse, ikke giver anledning til tvivl om, at det alene er kortfristede forbrugslån, der opfylder kriterierne i de to bestemmelser, der er undtaget fra kreditaftalelovens bestemmelser bortset fra den foreslåede § 8 c om obligatorisk betækningsperiode. Justitsministeriet har derfor ikke indsat den foreslåede tilføjelse i lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

Forbrugerombudsmanden foreslår, at det præciseres, at der med definitionen af kortfristede forbrugslån ikke er tilsigtet en ændring af retstilstanden for så vidt angår oplysningspligten efter kreditaftalelovens §§ 7 og 8, i det omfang en efterfølgende aftale om forlængelse af et ”gratis” lån medfører omkostninger for låntager.

Justitsministeriet kan bekræfte, at der ikke er tilsigtet nogen ændring af retstilstanden for så vidt angår kreditgivers oplysningspligt i forbindelse med konvertering eller forlængelse af et kortfristet forbrugslån, der medfører omkostninger for forbrugeren. Justitsministeriet har imidlertid ikke foretaget den foreslåede præcisering i lovforslagets bemærkninger. En præcisering af, at retstilstanden er uændret i forhold til kreditgivers oplysningspligt, kan give anledning til tvivl om, hvorvidt der i øvrigt er tilsigtet en ændring af praksis for så vidt angår kreditaftalelovens anvendelse i forhold til kortfristede forbrugslån. Kortfristede forbrugslån, der er undtaget fra kreditaftalelovens oplysningsforpligtelse i henhold til lovens § 3, stk. 1, nr. 1 eller 2, vil således blive underlagt kreditaftalelovens bestemmelser, hvis undtagelseskriterierne ikke længere kan anses for opfyldt.

Kirk Advokater anmoder om en præcisering af, om det er tilstrækkeligt at der er foretaget en pantsætning eller sikkerhedsstillelse i enhver form, for at en låneaftale falder uden for lovforslagets anvendelsesområde.

Justitsministeriet bemærker, at det følger af den foreslåede definition af kortfristede forbrugslån, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, at det bl.a. er en betingelse, at kreditaftalen er indgået uden sikkerhedsstillelse. Det

fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, at dette indebærer, at lån, der er sikret ved f.eks. pant eller sikkerhed i et underliggende varekøb, kaution mv., ikke er omfattet. Det er således en betingelse, at den pågældende sikkerhed er knyttet til den konkrete kreditaftale. Det vil afhænge af en konkret vurdering af den enkelte kreditaftale, om kreditaftalen er omfattet af den foreslåede definition af kortfristede forbrugslån.

2.8. Bevisbyrde og kontrol

Dommerfuldmægtigforeningen bemærker, at fogedretterne får sager med gældsbreve eller frivillige forlig, som først oprettes efter forfaldstid eller måske ligefrem som et led i inddrivelsen, og hvor man ikke kan se, om der er tale om et konverteret kviklån, der er optaget i strid med reglerne. Der vil blive tale om et ikke ubetydeligt ressourceforbrug, hvis fogedretten af sig selv skal undersøge problemstillingen i alle sager omhandlende kviklån. Fogedretterne har ikke mulighed for at stille de fornødne ressourcer til rådighed på nuværende tidspunkt.

Forbrugerrådet Tænk har anmodet om, at der tages stilling til, hvordan det kontrolleres og håndhæves, at det er forbrugeren selv, der umotiveret skal vende tilbage til kreditudbyderen, hvis forbrugeren efter 48 timer fortsat ønsker lånet.

Justitsministeriet bemærker, at sager om tvangsfuldbyrdelse af et kortfristet forbrugslån skal behandles efter de almindelige regler i retsplejeloven om bevisførelse i fogedretten. Det følger således af retsplejelovens § 501, stk. 1, at såfremt forbrugeren i forbindelse med fogedrettens behandling af en sag om tvangsfuldbyrdelse af et kortfristet forbrugslån gør indsigelse mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, findes betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning. Hvis fogedretten ikke kan tage stilling til en gyldighedsbetingelse, f.eks. på grund af omfanget af den nødvendige bevisførelse, jf. § 501, stk. 4, nægtes fogedforretningen fremmet, og rekvirenten (dvs. den der anmoder om fuldbyrdelsen) må anlægge et almindeligt søgsmål. Det er således rekvirenten, der har bevisbyrden for, at fuldbyrdesgrundlaget er gyldigt.

For så vidt angår det anførte om kontrol og håndhævelse af kreditgiverens pligt til ikke at rette henvendelse til forbrugeren i anledning af et

fremsendt tilbud om kortfristet forbrugslån, skal Justitsministeriet bemærke, at dette vil indgå i vurderingen af, om kreditgiver handler i overensstemmelse med god markedsføringsskik, jf. markedsføringslovens § 1, stk. 1. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med virksomheders efterlevelse heraf, og forbrugere, der oplever markedsføring i strid hermed, kan klage til Forbrugerombudsmanden.

2.9. Forslag til yderligere regulering

Finanstilsynet opfordrer til, at det overvejes at pålægge kreditgiveren en forpligtelse til at oplyse forbrugeren om, at lånetilbuddet ikke gyldigt kan accepteres før udløbet af den foreslåede betækningsperiode.

Forbrugerrådet Tænk støtter overordnet forslaget om at indføre en obligatorisk betækningsperiode, men mener ikke, at tiltaget er tilstrækkeligt i lyset af de åbenlyse problemer på markedet for kviklån, og de store problemer lånene påfører forbrugerne. Forbrugerrådet Tænk har gennem flere år foreslået et såkaldt ÅOP-loft, som fortsat findes at være den mest effektive model til at mindske udbredelsen af en uetisk forretningsmodel. Et ÅOP-loft vil i højere grad sikre, at der foretages en seriøs kreditvurdering, inden der ydes lån, og dermed forhindre overgældssætning. Som minimum opfordres til, at kreditaftalelovens § 7 c om kreditgivers forpligtelse til at foretage en kreditværdighedsvurdering indskærpes over for branchen.

Justitsministeriet skal bemærke, at det forventes, at kreditgiverne vil sikre oplysning til forbrugeren om den obligatoriske betækningsperiode, idet det er i kreditgivers interesse, at de opnår gyldig accept af tilbuddet om kreditaftale fra forbrugeren. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at regulere denne oplysningspligt.

Justitsministeriet har ikke fundet anledning til at foreslå et ÅOP-loft indført. Justitsministeriet bemærker hertil, at det fremgår af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens rapport om markedet for kviklån fra maj 2015, side 26, at det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at det på nuværende tidspunkt vil være forhastet at indføre et omkostningsloft, og at andre tiltag mere effektivt vil adressere de problemer, der er identificeret på markedet for kviklån.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det lovudkast, der blev sendt i høring den 11. februar 2016, indeholder lovforslaget følgende indholdsmæssige ændringer:

- I lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås tillige bilag 4 til kreditaftaleloven erstattet af en ny udgave, som svarer til den berigtigede version, der er optrykt som bilag til boligkreditdirektivet.

Herudover er der foretaget visse mindre ændringer af sproglig og lovteknisk karakter.